

Miranda PTAK¹

Zbigniew KASZTELEWICZ²

NAJISTOTNIEJSZE ZMIANY W NOWELIZACJI PRAWA GEOLOGICZNEGO I GÓRNICZEGO

Z dniem 9 lutego 2015 roku ogłoszony został tekst jednolity ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U.2015.196), obejmujący zmiany wynikające z nowelizacji ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U.2014.1133) oraz ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. *o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej* (Dz.U.2014.1662). Zakres zmian, w tym również wprowadzenie nowych elementów, wpływa na dotychczasowe rozwiązania. Za najistotniejsze dla odkrywkowej działalności górniczej należy uznać skupienie w jednym organie postępowań w sprawie nielegalnej eksploatacji, zmiany procedury opiniowania planów ruchu; określenie kryterium opinii wydawanych przez organy samorządowe, doprecyzowanie sposobu organizacji robót strzałowych oraz przejście pod nadzór górniczy wszystkich obiektów budowlanych, które znajdują się w granicy zakładu górniczego. Oprócz tych niewątpliwie pozytywnych zmian, autorzy wskazują potrzebę stabilizacji systemu prawa. Artykuł w sposób syntetyczny ujmuje pozostałe zmiany, jak również stanowi próbę oceny skutków nowych rozwiązań dla górnictwa odkrywkowego.

1. UWAGI OGÓLNE

Mija trzyletni okres obowiązywania nowej ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* (dalej skrótowo *pgig*). W okresie tym ustawa ta ulegała zmianom, co spowodowało, że w 2014 r. wydany został jej jednolity tekst. Od ukazania się tego tekstu, była ona ponownie trzykrotnie nowelizowana; najbardziej obszerną nowelizację, stanowi tzw.

¹ Okręgowy Urząd Górniczy, Wrocław, miranda9@op.pl

² AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, kasztel@agh.edu.pl

nowela węglowodorowa z dnia 11 lipca 2014 r. I chociaż w istocie nowela ta w przeważającej części dotyczy węglowodorów, to znalazły się w niej również istotne zmiany dla górnictwa odkrywkowego. Z dniem 1.01.2015 r. dokonana została jeszcze jedna zmiana ustawy *pgig*, związana z wymaganiami ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o *ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej*. Wprowadzone zmiany w art. 115 mają istotny wpływ na organizację robót strzałowych w odkrywkowych zakładach górniczych.

Z uwagi na dezaktualizację przepisów w krótkim czasie, jak również na fakt, że znakiem dzisiejszych czasów jest wzrastające tempo zmian, konieczne jest ich usystematyzowanie oraz wskazanie różnic. Jednocześnie można wyrazić nadzieję, że tak jak z regułami interpretacyjnymi w prawie, tak i tu, nowe regulacje okażą się lepsze od poprzednich. Aktualny tekst jednolity ustawy *pgig*, zawierający dotychczasowe zmiany, ogłoszono 9.02.2015 r.

2. WAŻNIEJSZE ZMIANY

Spośród licznych zmian przepisów, niżej opisane wydają się mieć szczególne znaczenie. Kryterium ich wyboru oparto na powszechności zmiany, na skutkach jakie może ona przynieść oraz na aspektach poprawnej i bezpiecznej organizacji ruchu odkrywkowego zakładu górniczego. Szczególne miejsce znalazły też zmiany związane z uwarunkowaniami środowiskowymi działalności górniczej.

2.1. NIELEGALNA EKSPLOATACJA

Problem nielegalnej eksploatacji jest bezpośrednio związany z pozycją przedsiębiorców górniczych na rynku. Sprawne działanie organów administracji państwowej i organów ścigania w zwalczaniu wydobywania kopalin bez koncesji, przyczynia się do zachowania właściwego systemu równej i uczciwej konkurencji. Ustawodawca z dniem 1.01.2015 r. rozszerzył kompetencje organów nadzoru górniczego, poprzez wydawanie decyzji naliczającej opłatę podwyższoną w przypadku, gdy stwierdzi wydobywanie kopaliny bez koncesji.

Podobnie w sytuacji, kiedy osoba fizyczna nie zawiadomi z siedmiodniowym wyprzedzeniem na piśmie o zamiarze wydobywania piasków i żwirów na potrzeby własne, do wielkości 10 m³ w roku kalendarzowym, bez użycia środków strzałowych, bez naruszania przeznaczenia nieruchomości i z miejsca, do którego ma prawo własności. Dyrektorzy okręgowych urzędów górniczych, będą prowadzić postępowania w przedmiocie nielegalnej eksploatacji jako organ pierwszej instancji. Dotychczas działania te prowadzili starostowie. Z punktu widzenia wdrożenia jednolitego systemu zwalczania procederu nielegalnej eksploatacji, takie rozwiązanie jest słuszne, szczególnie, że w każdej sprawie dotyczącej naliczenia opłaty podwyższonej instancją drugiego rzędu będzie Prezes Wyższego Urzędu Górniczego. Pierwsze oceny sprawności

wykrywania i pociągania do odpowiedzialności administracyjnej, cywilnej i karnej, za nielegalne wydobywanie kopaliny, dokonała Najwyższa Izba Kontroli, na przykładzie województwa wielkopolskiego (Raport NIK, 2015). Z lektury tego raportu wynika, że postępowania trwały bardzo długo, a przesłankami umorzeń postępowań najczęściej był brak wykrycia sprawcy i mała szkodliwość czynu. Dotychczasowa regulacja opierała się na dwóch organach, gdzie organ nadzoru górniczego na podstawie art. 173 *pgig* wydawał decyzję wstrzymującą wydobywanie kopaliny bez wymaganej koncesji, a starosta prowadząc oddzielne postępowanie wydawał decyzje naliczającą opłatę podwyższoną. Zasady naliczania opłaty podwyższonej określa art. 140 ust. 3 *pgig*, gdzie za wydobywanie kopaliny bez koncesji opłata składa się z czterdziestokrotnej stawki opłaty eksploatacyjnej dla danego rodzaju kopaliny, pomnożonej przez ilość wydobytej bez koncesji kopaliny.

Ustawodawca wskazał natomiast, kwestie odmowy koncesji w przypadku, kiedy wniosek o jej udzielenie obejmuje tę samą przestrzeń oraz rodzaj działalności lub też ten sam rodzaj kopaliny, objęty już koncesją udzieloną innemu podmiotowi. W tych sytuacjach organ koncesyjny w drodze decyzji, odmawia wydania. W przypadku koncesji dla węgla brunatnego, nastąpiła zmiana dotycząca możliwości przenoszenia koncesji. Aktualnie przenoszenie koncesji na inny podmiot stało się trudniejsze. Przepisy nie zezwalają na przejście koncesji na:

- spółki, o których mowa w art. 494 i art. 531 *Kodeksu spółek handlowych*, z wyłączeniem przypadku, gdy skład akcjonariatu lub udziałowców spółki przejmującej albo nowo zawiązanej jest tożsamy ze składem akcjonariatu lub udziałowców spółek łączących się,
- nabywcę przedsiębiorstwa upadłego na podstawie art. 317 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. *Prawo upadłościowe i naprawcze*,
- nabywcę przedsiębiorstwa na podstawie art. 55² *Kodeksu cywilnego*.

Regulacja ta ma za zadanie wzmocnienie organów koncesyjnych, które o zmianach właścicielskich często dowiadywały się *post factum*.

2.2. KONCESJE

Aktualny katalog koncesji z art. 21 *pgig* dla górnictwa odkrywkowego oraz rolę poszczególnych organów uzgadniających i opiniujących przedstawia tabela 1.

2.3. GRANICA ZAKŁADU GÓRNICZEGO; KRYTERIUM OPINII ORGANÓW SAMORZĄDOWYCH

Od 1 stycznia 2015 r. w planach ruchu odkrywkowych zakładów górniczych w części opisowej powinna znaleźć się granica zakładu górniczego, zgodnie z art. 108 ust. 2 pkt 1a, odpowiadająca przebiegowi granicy terenu zakładu górniczego, naniezionej na mapie sytuacyjno-wysokościowej w załączniku nr 2 do planu ruchu.

Tab. 1. Katalog koncesji dla górnictwa odkrywkowego oraz rola organów współdziałających
 Tab. 1. Catalogue of opencast mining concessions and the role of interacting bodies

Koncesja	Organ		
	koncesyjny	współdziałający uzgadniający	współdziałający opiniujący
Koncesje rozpoznawcze lub poszukiwawcze			
Dla kopalni z art. 10 ust. 1 bez węglowodorów np. dla węgla brunatnego	min. właściwy ds. środowiska	—	– dla rud pierwiastków promieniotwórczych Prezes Państwowej Agencji Atomistyki – wójt, burmistrz, prezydent miasta
Koncesje wydobywcze			
Wydobywanie złóż z art. 10 ust. 1 (własność górnicza) bez węglowodorów, np. węgiel brunatny	min. właściwy ds. środowiska	– min. właściwy ds. gospodarki, – wójt (burmistrz, prezydent miasta)	dla rud pierwiastków promieniotwórczych Prezes Państwowej Agencji Atomistyki
Wydobywanie kopalni z własności nieruchomości gruntowej bez warunków art. 22 ust. 2	marszałek województwa	– kopaliny z gruntów pod wodami śródlądowymi oraz z obszarów z art. 88d ust 2 Prawa wodnego; właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, – wójt (burmistrz, prezydent miasta)	kopaliny z gruntów pod wodami śródlądowymi oraz z obszarów z art. 88d ust. 2 Prawa wodnego, właściwy organ do wydania pozwolenia wodnoprawnego
Wydobywanie kopalni ze złóż stanowiących własność nieruchomości gruntowej w warunkach art. 22 ust. 2 (do 2 ha, bez MW, odkrywkowo, do 20 tys. m ³)	starosta	– opaliny z gruntów pod wodami śródlądowymi oraz z obszarów z art. 88d ust. 2 Prawa wodnego; właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej; – wójt (burmistrz, prezydent miasta)	– właściwy marszałek województwa – kopaliny z gruntów pod wodami śródlądowymi oraz z obszarów z art. 88d ust. 2 Prawa wodnego, właściwy organ do wydania pozwolenia wodnoprawnego

Jednocześnie art. 108 został rozszerzony o ustęp 6b, określający, że kryterium opinii wydawanej przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), ograniczone zostało do nienaruszania zamierzoną działalnością przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości określonego w art. 7 *pgig*. Zawężenie kryterium opinii do przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości jaki jest ustalony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach, a w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, pozwoli na ujmowanie w opinii tylko kwestii ściśle związanych z przeznaczeniem gruntów i ich użytkowaniem.

W praktyce organy samorządowe w opiniach poruszały często zagadnienia zupełnie nie związane z działalnością górnictwem. Ponadto z wnioskiem o opinię występuje sam przedsiębiorca. Jeżeli organ w ciągu czternastu dni nie wyda opinii, oznacza to, że nie ma uwag do przedstawionego planu ruchu. Opinia jest obligatoryjnym załącznikiem do wniosku o zatwierdzenie planu ruchu przez organ nadzoru górniczego. Przedsiębiorca, jeżeli organ samorządowy nie wydał opinii, zobowiązany jest do złożenia informacji o jej braku. W sytuacji, kiedy opinia zawiera uwagi, przedsiębiorca składa oświadczenie, w jaki sposób je uwzględnił, bądź przedstawia powody, dla których przedstawionych uwag nie uwzględnił.

2.4. OPINIA DO PLANU RUCHU I OŚWIADCZENIE

Zmianą w dotychczasowej procedurze jest wnioskowanie przedsiębiorcy do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o wydanie opinii w sprawie przedkładanego planu ruchu. Konstrukcja ta była znana w ustawie *pgig* z 4 lutego 1994 r.; ma ona swoich zwolenników i przeciwników. Organ opiniujący ma 14 dni na zajęcie stanowiska. Brak stanowiska w wyznaczonym terminie skutkuje przyjęciem przedstawianego planu ruchu bez uwag. Opinia jest obligatoryjnym załącznikiem do wniosku o zatwierdzenie planu ruchu. Przedsiębiorca, jeżeli organ samorządowy nie wydał opinii, zobowiązany jest do złożenia informacji o jej braku. W sytuacji, kiedy opinia zawiera uwagi, przedsiębiorca składa oświadczenie, w którym oznajmia w jaki sposób uwzględnił wniesione uwagi, bądź przedstawia powody ich nieuwzględnienia.

Plan ruchu w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach (dla węglowodorów w formie elektronicznej), podpisany przez przedsiębiorcę oraz kierownika ruchu zakładu górniczego oraz odpisy wymaganych dla zamierzonych robót decyzji wydanych przez inne organy, w szczególności dotyczących ochrony środowiska i opinią, składa się celem zatwierdzenia przez dyrektora okręgowego urzędu górniczego.

2.5. DECYZJA ŚRODOWISKOWA I UDZIAŁ ORGANIZACJI EKOLOGICZNYCH

Nowela węglowodorowa *pgig* z 11 lipca 2014 r., wprowadziła również zmiany w wielu innych ustawach. Między innymi istotnym zmianom uległa ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Z punktu widzenia odkrywkowej działalności górniczej istotne jest, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie będzie wymagana, jeżeli zmiana koncepcji będzie dotyczyła:

- zmniejszeniu powierzchni, w granicach której ma być prowadzona działalność,
- zmniejszeniu granic obszaru górniczego i terenu górniczego,
- przeniesieniu koncesji lub decyzji na inny podmiot,

- zmianie koncesji lub decyzji, polegającej na zmianie terminu rozpoczęcia działalności lub ograniczeniu prowadzenia działalności objętej koncesją lub decyzją, o ile mieści się to w zakresie objętym decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach,

Należy także podkreślić, że dla przedsięwzięć związanych z poszukiwaniem, rozpoznawaniem i wydobywaniem węglowodorów, ustawodawca zdecydował się na określenie precyzyjnego zasięgu, dla którego przedsiębiorca dokonuje opisu elementów przyrodniczych środowiska, objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym elementów środowiska objętych ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Opis tych elementów powinien zawierać się w obszarze określonym promieniem 500 m od zewnętrznej granicy przedsięwzięcia. Przykład ten jest przedstawiony celem wskazania na pierwszą tego rodzaju regulację, która gdyby mogła być przeniesiona w sposób analogiczny dla odkrywkowej działalności górniczej, pozwoliłaby zamknąć spory, jaki terytorialny zakres powinien obejmować raport oddziaływania.

Od 1 stycznia 2015 r. do postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dopuszczane są organizacje ekologiczne zarejestrowane na przynajmniej rok przed wszczęciem procedury postępowania o wydanie takiej decyzji. Dodatkowo do wniosku o wydanie tej decyzji oprócz wszystkich dotychczas wymaganych dokumentów, o których mowa w art. 74 ww. ustawy, wprowadzono obowiązek załącznika graficznego, przedstawiającego zasięg oddziaływania przedsięwzięcia. Ponadto górnictwo odkrywkowe w zakresie organów właściwych do wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostało podzielone. W przypadku węgla brunatnego organem właściwym jest regionalny dyrektor ochrony środowiska; dla pozostałych eksploatowanych odkrywkowo kopalni, jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).

2.6. ORGANIZACJA ROBÓT STRZAŁOWYCH

Przepisy ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. *o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej* od 1 stycznia 2015 r. wprowadziły zmiany w art. 115 ustawy *pgig*, polegające na jednoznacznym określeniu zasad organizacji robót strzałowych. Jeżeli pozwolenie na przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego posiada przedsiębiorca, to z tego obowiązku zwolniony jest podmiot wykonujący w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego przez tego przedsiębiorcę. I odwrotnie, jeżeli roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego będą realizowane przez podmiot wykonujący w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego to uzyskanie pozwolenia na przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego wyłącza obowiązek uzyskania pozwolenia w zakresie tego samego sprzętu przez przedsiębiorcę.

Aktualnie zrezygnowano z przepisu obligatoryjnego cofnięcia pozwolenia przez dyrektora okręgowego urzędu górniczego na przechowywanie lub używanie sprzętu strzałowego w ruchu zakładu górniczego, w przypadku, jeżeli wnioskodawca prowadzi roboty strzałowe w sposób niezgodny z przepisami prawa lub planem ruchu zakładu górniczego.

2.7. LIKWIDACJA ZAKŁADU GÓRNICZEGO

Zmiany dokonane nowelizacją z 11 lipca 2014 r. *pgig* objęły swym zakresem również wymagania o likwidacji zakładu górniczego. Jeżeli przedsiębiorca przystępuje do likwidacji zakładu górniczego lub jego części, to od 1 stycznia 2015 roku obowiązany jest do zabezpieczenia lub zlikwidowania wyrobiska górniczego, urządzeń, instalacji i obiektów zakładu górniczego oraz przedsięwzięcia niezbędnych środków w celu ochrony sąsiednich złóż kopaliny, ochrony wyrobisk sąsiednich zakładów górniczych, ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów po działalności górniczej. W tej sytuacji prawdopodobnie konieczna będzie zmiana rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 lutego 2012 r. *ws. planów ruchu zakładów górniczych*; załącznik nr 9 planu ruchu likwidowanego zakładu górniczego (oznaczonej części) nadal wymaga określenia sposobu zabezpieczenia niewykorzystanej części złoża kopaliny oraz zabezpieczenia sąsiednich złóż kopaliny.

2.8. OBIEKTY BUDOWLANE W GRANICY ZAKŁADU GÓRNICZEGO

Dyrektor okręgowego urzędu górniczego do 31.12.2014 r. działał w odniesieniu do obiektów budowlanych zakładu górniczego, jako właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz jako organ nadzoru budowlanego. Aktualnie kompetencje nadzoru górniczego zostały rozszerzone o wszystkie inne budowlane, znajdujące się w granicy zakładu górniczego, niekoniecznie obiekty stanowiące obiekty budowlane tego zakładu. Wprowadzona zmiana pozwoli prawdopodobnie uporządkować kwestie sztucznego podziału między organami. Wszystkie zatem obiekty budowlane, które znajdują się w granicy zakładu górniczego, będą pod kontrolą nadzoru górniczego.

3. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Po dniu wejścia w życie ustawy organy określone, jako właściwe na podstawie dotychczasowych przepisów prześlą organom, określonym jako właściwe akta sprawy. Tak będzie w przypadku pozwoleń na budowę i innych decyzji, wynikających z Prawa budowlanego oraz w przypadku prowadzonych przez starostów spraw o naliczenie opłaty podwyższonej. Ustawa *pgig* w art. 219 przewiduje dwa terminy; w przypadku spraw zakończonych, organy dotychczas zajmujące się sprawami przekazują akta

spraw w terminie 3 miesięcy, tj. do 1.04.2015 r., a w przypadku spraw będących w toku, sprawy mają być przekazane niezwłocznie po zakończeniu postępowania.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Jak wynika z przedstawionego materiału tzw. nowela węglowodorowa oraz późniejsza ustawa *pgig*, wprowadziła również istotne zmiany dla górnictwa odkrywkowego. Za ważniejsze należy uznać kwestie zmiany organów właściwych do naliczania opłaty podwyższonej w przypadku nielegalnej eksploatacji oraz organów właściwych dla obiektów budowlanych znajdujących się w granicy terenu zakładu górniczego niebędących obiektami budowlanymi tego zakładu.

Charakter porządkujący i usprawniający mają zmiany dotyczące procedury opiniowania planów ruchów przez organy samorządu terytorialnego.

Pozytywnie należy ocenić wprowadzenie jednoznacznych zasad organizacji robót strzałowych jak również obowiązek wykazania się przez organizacje ekologiczne minimalnym dwunastomiesięcznym okresem działania przed wszczęciem postępowania.

Uszczegółowiono kwestie wyłączenia obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jak również ograniczono zakres opinii organów samorządowych.

Można stwierdzić, że tak, jak w regułach wykładni prawa, tak i tu „nowe prawo jest lepsze od poprzedniego”. Niemniej jednak, nie można nie zauważyć tendencji do zbyt obszernych przepisów prawa i częstych jego zmian.

LITERATURA

Raport NIK, 2015, *Eksploatacja ze złóż województwa wielkopolskiego*, niepubl.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 lutego 2012 r. *ws. planów ruchu zakładów górniczych*, Dz.U.2012.372.

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*, j.t. Dz.U.2014.121 ze zm..

Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. *Prawo geologiczne i górnicze*, Dz.U.1994..27.96 ze zm.

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*, Dz.U.2000.94.1037 ze zm.

Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. *Prawo upadłościowe i naprawcze*, Dz.U.2012.1112 ze. zm.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, j.t. Dz.U.2013.627 ze zm.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, j.t. Dz.U.2013.1235 ze zm.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*, j.t. Dz.U.2015.196.

Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. *o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw*, Dz.U.2014.1133.

Ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. *o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej*, Dz.U.2014.1662.

THE MOST IMPORTANT CHANGES RESULTING FROM THE AMENDMENT OF GEOLOGICAL AND MINING LAW

A new changes in law about mining has introduced 9 February 2015 (Dz.U.2015.196) new solutions for surface mining, which includes changes resulting from the amendment of the Act of 11 July 2014 about Geological and Mining Law and other Acts (Dz.U.2014.1133) and the Act of 7 November 2014 facilitate the exercise of economic activity (Dz.U.2014.1662). Range of changes including the introduction of new elements also has an impact on existing related solutions. The most significant change for the surface mining activity is assign to only one control body to responsibility for illegal exploitation proceedings. The next important amendments are change the opinion proceedings of operating plans, concretion criterion opinion by local government bodies, clarify the organization of blasting work and taking over the supervision by mining supervisor body of every building objects which are located in mining plant boundary. Apart from these positives changes the authors are indicate the need of low stabilization. The article contains synthetic review of other changes which was made and it is attempt to asses new solution impact on all surface mining industry.